

Betænkning afgivet af Udvalget for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri den 0. marts 2009

3. udkast
(Betækningsbidrag fra V, DF og KF)

Betænkning

over

Forslag til lov om forbud mod hold af ræve

[af justitsministeren (Jacob Axel Nielsen, fg.)]

1. Ændringsforslag

Der er stillet 5 ændringsforslag til lovforslaget. Socialdemokratiets medlemmer af udvalget har stillet ændringsforslag nr. 1. Socialistisk Folkepartis medlemmer af udvalget har stillet ændringsforslag nr. 2-4, og justitsministeren har stillet ændringsforslag nr. 5.

2. Udvalgsarbejdet

Lovforslaget blev fremsat den 26. november 2008 og var til 1. behandling den 5. december 2008. Lovforslaget blev efter 1. behandling henvist til behandling i Udvalget for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri.

Møder

Udvalget har behandlet lovforslaget i <> møder.

Høring

Et udkast til lovforslaget har inden fremsættelsen været sendt i høring, og justitsministeren sendte den 30. september 2008 dette udkast til udvalget, jf. alm. del - bilag 442, folketingsåret 2007-08, 2. samling. Den 26. november 2008 og den 16. december 2008 sendte justitsministeren de indkomne høringssvar og et notat herom til udvalget.

Studietur

Udvalget foretog den 18. februar 2009 en studietur, hvor man besøgte et rævehold ved Mern.

Skriftlige henvendelser

Udvalget har i forbindelse med udvalgsarbejdet modtaget skriftlige henvendelser fra:

Danmarks Jægerforbund,
Dansk Kennelklub,
Dansk Pelsavlerforening,
DOSO,
Dyrenes Beskyttelse og
Karl Hansen, Herlev.

Justitsministeren har skriftligt over for udvalget kommenteret de skriftlige henvendelser til udvalget.

Deputationer

Endvidere har følgende mundtligt over for udvalget redegjort for deres holdning til lovforslaget:

Danmarks Jægerforbund,
 Dansk Jack Russell Terrier Klub,
 Dansk Kennelklub,
 Dansk Pelsavlerforening,
 DOSO,
 Dyrenes Beskyttelse og
 Henrik Christian Thomsen, Ringsted.

Spørgsmål

Udvalget har stillet 49 spørgsmål til justitsministeren til skriftlig besvarelse[, som denne har besvaret.]

3. Indstillinger og politiske bemærkninger

Det ligger Venstre, Dansk Folkeparti og Konservativ Folkeparti meget på sinde at forbedre velfærden for alle dyr. Det er derfor glædeligt, at der indføres et forbud mod hold af ræve.

Venstre, Dansk Folkeparti og Konservativ Folkeparti ønsker en så kort udfasningsperiode som muligt, men lægger samtidig afgørende vægt på, at grundloven overholdes, herunder grundlovens bestemmelser om ekspropriation, og partierne accepterer derfor regeringens forslag til udfasningsperioder.

Dette lovforslag vedrører alene ræve. Venstre, Dansk Folkeparti og Konservativ Folkeparti finder det vigtigt, at regeringen fortsat også har fokus på velfærden for andre pelsdyr, der holdes i Danmark, herunder mink.

Venstre, Dansk Folkeparti og Konservativ Folkeparti har noteret sig, at lovforslagets forbud mod hold af ræve omfatter ræve, der holdes med henblik på træning af hunde til gravjagt. Det Dyreetiske Råd arbejder i øjeblikket på en udtalelse om jagt, hvor det bl.a. undersøger de dyrevelfærdsmæssige og etiske aspekter af moderne jagt. Rådet har oplyst, at det i den forbindelse nærmere vil overveje spørgsmålet om hold og brug af levende ræve til træning af hunde til gravjagt. Hvis Det Dyreetiske Råd i sin udtalelse om jagt måtte anbefale særlige tiltag i forhold til beskyttelse af hunde i forbindelse med gravjagt, finder Venstre, Dansk Folkeparti og Konservativ Folkeparti, at sådanne regler med fordel vil kunne placeres i hundeloven.

Liberal Alliance, Inuit Ataqatigiit, Siumut, Tjóðveldisflokkurin og Sambandsflokkurin var på tidspunktet for betænkningens afgivelse ikke repræsenteret med medlemmer i udvalget og havde dermed ikke adgang til at komme med indstillinger eller politiske udtalelser i betænkningen.

En oversigt over Folketingets sammensætning er optrykt i betænkningen.

4. Ændringsforslag med bemærkninger

Æ n d r i n g s f o r s l a g

Til § 4

Af et *mindretal* (S), tiltrådt af <>:

1) Paragraffen affattes således:

»§ 4. Personer, der har etableret selvstændig virksomhed med hold af ræve før den 26. november 2008, kan fortsætte denne virksomhed indtil den 31. december 2010.«

[Forkortelse af overgangsperiode]

Af et *mindretal* (SF), tiltrådt af <>:

2) I *stk. 1* ændres »2016« til: »2013«.

[Forkortelse af udfasningsperiode]

3) *Stk. 2* og *3* udgår.

[Forkortelse af udfasningsperiode]

Ny paragraffer

4) Efter § 4 indsættes som ny paragraf:

»§ 01. Justitsministeren fremsætter senest i folketingsåret 2010-11 forslag om revision af loven.«

[Bestemmelse om revision af loven]

Af *justitsministeren*, tiltrådt af <>:

5) Efter § 4 indsættes som ny paragraf:

»§ 02. Justitsministeren fremsætter senest i folketingsåret 2013-14 forslag om revision af loven.«

[Bestemmelse om revision af loven]

B e m æ r k n i n g e r

Til nr. 1

Ifølge forslaget til nyaffattelse af § 4 kan personer, der har etableret selvstændig virksomhed med hold af ræve før den 26. november 2008, dvs. tidspunktet for lovforslagets fremsættelse, fortsætte denne virksomhed indtil den 31. december 2010. Ændringsforslaget vil indebære, at loven vil finde anvendelse for alle personer fra den 1. januar 2011.

Til nr. 2 og 3

Med ændringsforslagene fastsættes udfasningsperioden for hold af ræve til 5 år i stedet for henholdsvis 8 og 15 år.

Til nr. 4

Ændringsforslaget er identisk med ændringsforslag nr. 5, dog med den ændring at justitsministeren allerede i folketingsåret 2010-11 skal fremsætte forslag om revision af lov om forbud mod hold af ræve.

Til nr. 5

Der foreslås indsat en bestemmelse, hvorefter justitsministeren senest i folketingsåret 2013-14 skal fremsætte forslag om revision af lov om forbud mod hold af ræve.

Formålet med bestemmelsen er at sikre, at Folketinget senest i folketingsåret 2013-14 får lejlighed til at tage stilling til, om hold af ræve til træning af hunde til gravjagt også fremover bør være tilladt.

Spørgsmålet om, hvorvidt det bør være tilladt at holde ræve med henblik på træning af hunde til gravjagt, er vanskeligt og involverer bl.a. en afvejning af dyrevelfærdsmæssige, naturbeskyttelsesmæssige og etiske hensyn.

Det er Justitsministeriets opfattelse, at de etiske overvejelser om ræves velfærd, der ligger bag forslaget om forbud mod hold af ræve, som udgangspunkt også gør sig gældende for hold af ræve med henblik på træning af hunde til gravjagt.

Justitsministeriet er samtidig opmærksomt på, at gravjagt er en effektiv metode til at regulere bestanden af ræve, og at det bl.a. af hensyn til beskyttelse af visse fuglearter og -habitater kan være nødvendigt at regulere bestanden. Skov- og Naturstyrelsen har således oplyst, at det er en fordel at have gravjagt i Danmark med henblik på at regulere bestanden af ræve. Efter styrelsens opfattelse vil der fortsat kunne gennemføres gravjagt i Danmark, selvom der ikke er mulighed for at træne hunde i træningsgrave med levende ræve. Der vil dog være større risiko for skader på hunde og ræve, hvis der ikke er mulighed for at teste og træne hundens reaktioner og temperament ved mødet med en ræv, og gravjagt som jagtform vil derfor ved et forbud mod hold af ræve muligvis blive nedbragt til et minimum, da færre hundeejere vil anvende deres hunde til gravjagt.

Skov- og Naturstyrelsen har oplyst, at det ikke kan udelukkes, at der kan udvikles andre løsninger til træning af hunde end anvendelse af træningsgrave med levende ræve, men styrelsen har samtidig oplyst, at den ikke er bekendt med, at der pågår forskning i alternativer.

Der henvises i øvrigt til pkt. 2 i den kommenterede høringsoversigt af 14. november 2008 og besvarelsen af 9. februar 2009 af spørgsmål nr. 17 vedrørende lovforslaget.

Det Dyreetiske Råd arbejder i øjeblikket på en udtalelse om jagt, hvor det bl.a. undersøger de dyrevelfærdsmæssige og etiske aspekter af moderne jagt. Rådet har oplyst, at det i den forbindelse nærmere vil overveje spørgsmålet om hold og brug af levende ræve til træning af hunde til gravjagt.

Når rådets udtalelse om jagt foreligger, vil den blive sendt i høring til relevante organisationer, myndigheder mv. Justitsministeriet vil herefter på baggrund af udtalelsen og indkomne høringssvar fremsætte et forslag til revision af loven.

Den foreslåede bestemmelse om revision indebærer således, at justitsministeren senest i folketingsåret 2013-14 skal fremsætte et forslag om revision af loven, som omhandler spørgsmålet om, hvorvidt det også fremover bør være tilladt at holde ræve til træning af hunde til gravjagt.

I den mellemliggende periode vil det i overensstemmelse med de foreslåede overgangsperioder, jf. lovforslagets § 4, stadigvæk være tilladt for personer, som før lovforslagets fremsættelse har etableret selvstændig virksomhed med hold af ræve til træning af hunde til gravjagt, at fortsætte denne virksomhed.

*Torsten Schack Pedersen (V) nfm. Tina Nedergaard (V) Henrik Høegh (V) Jens Kirk (V)
Eyvind Vesselbo (V) Jørn Dohrmann (DF) fmd. Bent Bøgsted (DF) Anita Christensen (DF)
Knud Kristensen (KF) Bjarne Laustsen (S) Ole Vagn Christensen (S)*

*Niels Christian Nielsen (S) Benny Engelbrecht (S) Kristen Touborg (SF) Pia Olsen Dyhr (SF)
Bente Dahl (RV) Per Clausen (EL)*

Liberal Alliance, Inuit Ataqatigiit, Siumut, Tjóðveldisflokkurinn og Sambandsflokkurinn havde ikke medlemmer i udvalget.

Folketingets sammensætning

Venstre, Danmarks Liberale Parti (V)	47	Liberal Alliance (LA)	2
Socialdemokratiet (S)	45	Inuit Ataqatigiit (IA)	1
Dansk Folkeparti (DF)	25	Siumut (SIU)	1
Socialistisk Folkeparti (SF)	23	Tjóðveldisflokkurinn (TF)	1
Det Konservative Folkeparti (KF)	17	Sambandsflokkurinn (SP)	1
Det Radikale Venstre (RV)	9	Uden for folketingsgrupperne	3
Enhedslisten (EL)	4	(UFG)	

Oversigt over bilag vedrørende L 80

Bilagsnr.	Titel
1	Høringssvar og høringsoversigt, fra justitsministeren
2	Henvendelse af 7/12-08 fra Karl Hansen, Herlev
3	Tidsplan for udvalgets behandling af lovforslaget
4	Yderligere høringssvar, fra justitsministeren
5	Henvendelse af 16/12-08 fra Dansk Kennel Klub
6	Henvendelse af 8/12-09 fra Dansk Pelsavlerforening
7	Kommissionens og Finlands bemærkninger af 19/12-08 til lovforslaget
8	Henvendelse af 21/1-09 fra Dyrenes Beskyttelse
9	Materiale fra Dansk Pelsdyravlerforenings foretræde den 21/1-09
10	Revideret tidsplan for udvalgets behandling af lovforslaget
11	Henvendelse af 30/1-09 fra Danmarks Jægerforbund vedrørende invitation til oplæring af hunde til gravjagt
12	Besigtigelse af rævehold
13	Besigtigelse af rævehold
14	Grækenlands bemærkninger vedrørende notifikationen af et udkast til forslag til lov om forbud mod hold af ræve
15	Henvendelse af 2/2-09 fra DOSO om optræning af gravhunde
16	1. udkast til betænkning
17	Pressemeddelelse: Åbent samråd om forbud mod hold af ræve
18	Kopi af Justitsministeriets besvarelse af Kommissionens og Grækenlands bemærkninger samt Finlands udtalelse vedrørende notifikationen af et udkast til forslag til lov om forbud mod hold af ræve
19	Ændringsforslag fra justitsministeren
20	2. udkast til betænkning
21	Henvendelse af 15/4-09 fra Danske Pelsdyravlerforening
22	Henvendelse af 27/4-09 fra Dansk Pelsdyravlerforening

Oversigt over spørgsmål og svar vedrørende L 80

Spm.nr.	Titel
1	Spm. om kommentar til henvendelsen fra Karl Hansen, til justitsministeren, og ministerens svar herpå
2	Spm. om hvor mange ræveproducenter, der har oplyst, at de ophører med ræveproduktion inden 2010, til justitsministeren, og ministerens svar herpå
3	Spm. om, hvad det skønnes at koste at udbetale erstatning til de ræ-

- veproducenter, der eksisterer i 2010, til justitsministeren, og ministerens svar herpå
- 4 Spm. om, at sikre, at danske forbrugere fremover er oplyste om de produktionsforhold rævene har været underlagt, til justitsministeren, og ministerens svar herpå
- 5 Spm. om ministeren agter at tage initiativ til at forbyde mårhundeproduktion i Danmark, til justitsministeren, og ministerens svar herpå
- 6 Spm. om teknisk bistand til at udarbejdelse af et ændringsforslag, til justitsministeren, og ministerens svar herpå
- 7 Spm. om de juridiske forskelle mellem sagen om forbud mod besiddelse og avl af hunde af racen pit bull terrier og tosa m.v., til justitsministeren, og ministerens svar herpå
- 8 Spm. om, hvor mange ræveproducenter der kan komme i betragtning til en udvidet udfasningstid på 15 år, til justitsministeren, og ministerens svar herpå
- 9 Spm. om, de enkelte ræveproducenters årlige omsætning samt redegøre for, hvor meget ministeren skønner, at eventuelle økonomiske erstatninger til ejere af rævefarme ville beløbe sig til, til justitsministeren, og ministerens svar herpå
- 10 Spm. om, på hvilket juridisk grundlag ministeren har fundet, at det er nødvendigt med en udfasningstid på henholdsvis 8 og 15 år, til justitsministeren, og ministerens svar herpå
- 11 Spm. om udfasningstid, til justitsministeren, og ministerens svar herpå
- 12 Spm. om en udfasningsperiode på 3 år er tilstrækkelig for at undgå krav om fuldstændig erstatning, til justitsministeren, og ministerens svar herpå
- 13 Spm. om kommentar til henvendelsen af 16/12-08 fra Dansk Kennel Klub, til justitsministeren, og ministerens svar herpå
- 14 Spm. om kommentar til henvendelsen af 8/1-09 fra Dansk Pelsavlerforening, til justitsministeren, og ministerens svar herpå
- 15 Spm. om, hvorfor Dansk Kennel Klub er omfattet af lovforslaget, til justitsministeren, og ministerens svar herpå
- 16 Spm. om, hvorvidt ministeren agter at fremsætte et ændringsforslag, således at rævehold med henblik på træning af gravsøgende hunde undtages fra forslaget, til justitsministeren, og ministerens svar herpå
- 17 Spm. om, hvilke alternativer der findes, således at levende ræve ikke benyttes til træning af hunde til gravjagt, til justitsministeren, og ministerens svar herpå
- 18 Spm. om, hvor mange rævefarmere der har ræveavl som hovederhverv, samt hvor stort et erstatningsbeløb i kroner og ører, som ekspropriation af rævehold vil kunne medføre, til justitsministeren, og ministerens svar herpå
- 19 Spm. om, det er moralsk forsvarligt at træne jagthunde med levende ræve, der bliver udsat for stor stress i forbindelse med denne leg, til justitsministeren, og ministerens svar herpå

- 20 Spm., om kommentar til henvendelsen af 21/1-09 fra Dyrenes Beskyttelse, til justitsministeren, og ministerens svar herpå
- 21 Spm. om ejere af ræve, som ikke er indhegnet, også bliver omfattet af forslaget forbud om hold af ræve, til justitsministeren, og ministerens svar herpå
- 22 Spm. om, under hvilke betingelser ræve, der undtages fra forslaget, skal indhuses, til justitsministeren, og ministerens svar herpå
- 23 Spm. om antallet af ræve i Danmark fordelt på kategorierne produktionsræve, tamræve, gravræve og ræve i zoologiske haver og lign., til justitsministeren, og ministerens svar herpå
- 24 Spm. om navn, adresse og antal avlsdyr på de danske rævefarmere, til justitsministeren, og ministerens svar herpå
- 25 Spm. om, hvor stor en ræveproduktion, der skal til, før det betragtes som et hovederhverv, til justitsministeren, og ministerens svar herpå
- 26 Spm. om kommentar til materialet fra Dansk Pelsavlerforenings foretræde den 21/1-09, til justitsministeren, og ministerens svar herpå
- 27 Spm. om forbuddet i Storbritannien mod at bruge levende ræve til træning af hunde til gravjagt, til justitsministeren, og ministerens svar herpå
- 28 Spm. om bekræftelse af, at flere hunderacer, bl.a. terrier, instinktivt ønsker at gå i rævegrave, til justitsministeren, og ministerens svar herpå
- 29 Spm. om kommentar til henvendelsen af 28/2-09 fra DOSO vedrørende optræning af gravhunde, jf. L 80 - bilag 15, til justitsministeren, og ministerens svar herpå
- 30 Spm. om uddybning af svaret på L 80 - spm. 26 om Københavns Universitets høringssvar, til justitsministeren, og ministerens svar herpå
- 31 Spm. om dyrevelfærden i større indhusningssystemer, til justitsministeren, og ministerens svar herpå
- 32 Spm. om, hvilke udgifter der vil være forbundet for statskassen ved at ekspropriere farme, der har ræve som hoved- såvel som biindtægtskilde, til justitsministeren, og ministerens svar herpå
- 33 Spm. om oversendelse af det talepapir der lå til grund for besvarelsen af L 80 - samrådsspørgsmål A, til justitsministeren, og ministerens svar herpå
- 34 Spm. om eksempler på, at man i lovgivningen har lange indfasningsperioder, f.eks. op til 15 eller 20 år, til justitsministeren, og ministerens svar herpå
- 35 Spm. om tidligere praksis vedrørende indførelse af forbud mod at udøve et bestemt erhverv, herunder udfasningsperioderne, til justitsministeren, og ministerens svar herpå
- 36 Spm. om, hvorledes en eventuel erstatning vil skulle opgøres, til justitsministeren, og ministerens svar herpå
- 37 Spm. om, hvorledes Justitsministeriet præcist vil opgøre ræveavlerens indtægt, til justitsministeren, og ministerens svar herpå

- 38 Spm. om, det er muligt at anvende produktionens størrelse, som et kriterie for fastsættelse af udfasningsperioden, til justitsministeren, og ministerens svar herpå
- 39 Fejloprettelse
- 40 Spm. om ministeren overvejer på det nu væsentligt ændrede grundlag, jf. L 80 - bilag 21 at stille ændringsforslag, til justitsministeren, og ministerens svar herpå
- 41 Spm. om at lade en hurtigarbejdende gruppe af videnskabelige eksperter fremkomme med et forslag til sådanne forskningsmæssige veldokumenterede krav, til justitsministeren, og ministerens svar herpå
- 42 Spm. om kommentar til henvendelsen af 15/4-09 fra Danske Pelsdyravlerforening, jf. L 80 - bilag 21., og ministerens svar herpå
- 43 Spm. om Kammeradvokaten er enig med Justitsministeriet i, at forslaget er i overensstemmelse med EU-retten, til justitsministeren, og ministerens svar herpå
- 44 Spm. om uddybning af svar på spm. 30 om indhusningssystemer, til justitsministeren, og ministerens svar herpå
- 45 Spm. om forbud mod alle former for hold af angiveligt vilde, ikke-domesticerede eller frygtsomme dyr, herunder f.eks. kamphunde, slanger, edderkopper, firben eller undulater, til justitsministeren, og ministerens svar herpå
- 46 Spm. om kommentar til henvendelsen af 27. april 2009, jf. L 80 - bilag 22, til justitsministeren, og ministerens svar herpå
- 47 Spm. om nærmere regler for indhusning af ræve til brug for træning af hunde til gravjagt, til justitsministeren, og ministerens svar herpå
- 48 Spm. om, hvorvidt man i andre EU-lande har ydet kompensation i forbindelse med indførelse af et forbud mod hold af ræve, til justitsministeren, og ministerens svar herpå
- 49 Spm. om, hvorvidt man tidligere har ydet kompensation i forbindelse med forbud mod hold af særlige hjorte-typer, til justitsministeren, og ministerens svar herpå
- 50 Spm. om, hvor mange hunde der er trænet til brug for gravjagt i de etablerede træningsgrave, til justitsministeren, og ministerens svar herpå